

Ηνωμένα Έθνη

CCPR/C/135/D/3740/2020

**Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά
και Πολιτικά Δικαιώματα**

Διανομή: Γενική
2 Δεκεμβρίου 2022

Προκαταρκτική μη επεξεργασμένη έκδοση

Πρωτότυπο: Αγγλικά

Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Απόψεις που υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 4 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, σχετικά με την ανακοίνωση αριθ.

3740/2020*, **, ***

Ανακοίνωση που υποβλήθηκε από:

Ανδρέας Δαφνής (εκπροσωπούμενος από
τη δικηγόρο, Ηλέκτρα Λήδα Κούτρα)

Υποτιθέμενα θύματα:

Ο συντάκτης

Κράτος μέρος:

Ελλάδα

Ημερομηνία επικοινωνίας:

20 Απριλίου 2020 (αρχική υποβολή)¹

Αναφορές εγγράφων:

Απόφαση που ελήφθη σύμφωνα με το

* Εγκρίθηκε από την επιτροπή κατά την 135η σύνοδο (27 Ιουνίου-27 Ιουλίου 2022).

** Τα ακόλουθα μέλη της Επιτροπής συμμετείχαν στην εξέταση της Ανακοίνωσης: Tania Abdo Rocholl, Wafaa Ashraf Moharram Bassim, Yadh Ben Achour, Arif Bulkan, Mahjoub El Haiba, Shuichi Furuya, Carlos Gómez Martínez, Marcia V. J. Kran, Duncan Laki Muhumuza, Hernán Quezada Cabrera, Vasilka Sancin, José Manuel Santos Pais, Changrok Soh, Kobauyah Kpatcha Tchamdja, Hélène Tigroudja, Imeru Tamerat Yigezu και Gentian Zyberi. Σύμφωνα με το άρθρο 108 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, η Φωτεινή Παζαρτζή δεν συμμετείχε στην εξέταση της Ανακοίνωσης.

*** Η ατομική γνώμη του μέλους της Επιτροπής José Manuel Santos Pais, (διαφωνούσα) επισυνάπτεται στην παρούσες απόψεις.

¹ Συμπληρώθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2015 και στις 18 Φεβρουαρίου 2017.

	άρθρο 92 του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής, η οποία διαβιβάστηκε στο Κράτος Μέρος στις 5 Μαΐου 2020 (δεν εκδόθηκε υπό μορφή εγγράφου)
Ημερομηνία έγκρισης των απόψεων:	19 Ιουλίου 2022
Αντικείμενο:	Συνθήκες κράτησης, έλλειψη επαρκούς ιατρικής περίθαλψης, δικαίωμα στη ζωή, απάνθρωπη εξευτελιστική μεταχείριση, τιμωρία, σεβασμός της αξιοπρέπειας, οικογενειακή ζωή, δικαίωμα στην ελευθερία
Διαδικαστικά ζητήματα:	Παραδεκτό - εξάντληση των εθνικών ένδικων μέσων
Ουσιαστικά ζητήματα:	
Άρθρα του Συμφώνου:	2(1), 2(3), 6(1), 7, 9(1), 10, 15, 17 και 26
Άρθρα του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου:	5(2)(b)

1.1 Ο συντάκτης της ανακοίνωσης είναι ο Ανδρέας Δαφνής, Έλληνας πολίτης, γεννημένος το 1962. Ο συντάκτης, ο οποίος κρατείται σήμερα, εκτίοντας ποινή ισόβιας κάθειρξης στις Κλειστές Φυλακές Αλικαρνασσού στην Κρήτη, Ελλάδα, ισχυρίζεται ότι η κράτησή του παραβιάζει τα δικαιώματά του σύμφωνα με τα άρθρα 2(1) (3), 6, 7, 9, 10, 15, 17 και το άρθρο 26 του Συμφώνου. Το Προαιρετικό Πρωτόκολλο τέθηκε σε ισχύ για την Ελλάδα στις 5 Μαΐου 1997. Ο συντάκτης εκπροσωπείται από δικηγόρο.

1.2 Στις 9 Ιουλίου 2020, σύμφωνα με τον κανόνα 94 του εσωτερικού της κανονισμού, η Επιτροπή, ενεργώντας μέσω του Ειδικού Εισηγητή της για νέες ανακοινώσεις και προσωρινά μέτρα, ζήτησε από το Κράτος Μέρος να εξασφαλίσει ότι

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

ο συντάκτης έχει πρόσβαση σε επαρκείς υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φάρμακα, όπως απαιτεί η ιατρική του κατάσταση.

1.3 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, σύμφωνα με το άρθρο 94 του εσωτερικού της κανονισμού, η Επιτροπή, ενεργώντας μέσω του ειδικού εισηγητή της για τις νέες ανακοινώσεις και τα προσωρινά μέτρα, επανέλαβε το αίτημά της να δοθεί στον συντάκτη πρόσβαση σε επαρκείς υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φάρμακα.

Γεγονότα όπως παρουσιάζονται από τον συντάκτη

2.1 Ο συντάκτης είναι επιχειρηματίας, ο οποίος καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη για φόνο. Βρίσκεται υπό κράτηση από τον Δεκέμβριο του 2010. Ο συντάκτης πάσχει από μια σπάνια πάθηση που ονομάζεται ομοκυστεϊναιμία², η οποία του προκάλεσε πολλαπλά μικρά και μεγάλα ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια κατά τη διάρκεια της κράτησής του. Έχει πρόβλημα όρασης³ και είναι μερικώς παράλυτος (ημιπάρεση της δεξιάς πλευράς), ενώ πάσχει επίσης από υπερτασική καρδιοπάθεια, ηπατική νόσο και χρόνια οδοντικά προβλήματα. Πάσχει από διπολική διαταραχή, η οποία επέβαλε την εισαγωγή του σε ψυχιατρικά ιδρύματα πριν από την κράτησή του. Το σωρευτικό ποσοστό αναπηρίας του δηλώθηκε στο 50% το 2013, στο 75% το 2016 και στο 90% το 2018.⁴

2.2 Ο συντάκτης εξέτισε τα πρώτα επτά χρόνια της ποινής του στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Κορυδαλλού, όπου εισήχθη λόγω των προβλημάτων ψυχικής υγείας που

² Ο συντάκτης περιγράφει την κατάσταση αυτή ως χαρακτηριζόμενη από περίσσεια του αμινοξέος ομοκυστεΐνη στο αίμα, η οποία καθιστά το άτομο επιρρεπές σε τραυματισμό των ενδοθηλιακών κυττάρων, οδηγώντας σε φλεγμονή στα αιμοφόρα αγγεία, αθηρογένεση και η οποία μπορεί να οδηγήσει σε ισχαιμική βλάβη.

³ 100% οπτική αναπηρία από το ένα μάτι και 80% από το άλλο μάτι.

⁴ Ο συντάκτης παρέχει πιστοποιητικά που εκδίδονται από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας ΚΕΠΑ.

αντιμετώπιζε. Τον Σεπτέμβριο του 2017, μεταφέρθηκε στο Ειδικό Κέντρο Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού (Ε.Κ.Υ.Κ.Κ.) λόγω επιδείνωσης της υγείας του. Ο συντάκτης άρχισε να παθαίνει ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια, συμπεριλαμβανομένου ενός σοβαρού που του προκάλεσε ημιπάρεση στη δεξιά πλευρά του σώματός του. Τα επόμενα ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια και οι επακόλουθες καθυστερήσεις στη μεταφορά του στο νοσοκομείο, προκάλεσαν πλήρη οπτική αναπηρία στο δεξί του μάτι και τον άφησαν με ελάχιστη όραση στο αριστερό του μάτι. Παρά το γεγονός ότι η κατάστασή του απαιτεί ειδική διαίτα, ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι δεν έλαβε διαίτα προσαρμοσμένη στις ιατρικές του ανάγκες κατά τη διάρκεια της φυλάκισής του. Καθώς τα ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια μπορεί να είναι απειλητικά για τη ζωή σε περίπτωση καθυστερημένης νοσηλείας, το Ε.Κ.Υ.Κ.Κ. έκρινε ότι ο συντάκτης δεν μπορούσε να αντιμετωπιστεί επαρκώς εντός του καταστήματος κράτησης και συνέστησε τη νοσηλεία του⁵.

2.3 Στις 20 Ιουνίου 2018, ο συντάκτης κατέθεσε αίτηση για αποφυλάκιση υπό όρους σύμφωνα με το άρθρο 110Α παράγραφος 3 του Ποινικού Κώδικα, επικαλούμενος την κατάσταση της υγείας του και τις ακατάλληλες συνθήκες κράτησης εντός του Ε.Κ.Υ.Κ.Κ. Στο αίτημά του, ο συντάκτης ισχυρίστηκε ότι η παραμονή σε αυτές τις συνθήκες θα έθετε τη ζωή του σε ακραίο κίνδυνο, καθώς οποιοδήποτε μελλοντικό ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο θα μπορούσε να αποβεί μοιραίο.

2.4 Στις 8 Οκτωβρίου 2018, το δευτεροβάθμιο συμβούλιο Πειραιά απέρριψε την αίτηση του προσφεύγοντος, με την αιτιολογία ότι το ποσοστό αναπηρίας του 90% δεν προέρχεται από μία μόνο σοβαρή ασθένεια, αλλά κατά 50% από την ψυχική του ασθένεια.

⁵ Ο συντάκτης αναφέρεται στις ιατρικές γνωματεύσεις που εκδόθηκαν στις 14 Φεβρουαρίου 2018 και στις 8 Μαΐου 2018 στο Ε.Κ.Υ.Κ.Κ.

2.5 Τον Φεβρουάριο του 2020, ο συντάκτης μεταφέρθηκε στις φυλακές Αλικαρνασσού στο νησί της Κρήτης, όπου μοιράζεται ένα κελί με ένα άλλο άτομο. Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι η αιφνίδια μεταφορά του στις φυλακές Αλικαρνασσού έρχεται ως αντίποινα για τις απεγνωσμένες εκκλήσεις του προς τη διοίκηση του Ε.Κ.Υ.Κ.Κ. και την προσφυγή του σε υπερεθνική δικαιοδοσία για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του.

2.6 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι το κοινό κελί του, σχεδιασμένο για μονόκλινη διαμονή, στις φυλακές Αλικαρνασσού έχει διαστάσεις εννέα τετραγωνικών μέτρων, με ένα μη διαχωρισμένο αποχωρητήριο στη μία γωνία και χωρίς τρεχούμενο νερό κατά το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας. Ισχυρίζεται ότι οι δύο κρατούμενοι μοιράζονται από κοινού λιγότερο από δύο τετραγωνικά μέτρα πραγματικού προσωπικού χώρου. Εκτός από τον υπερπληθυσμό, οι συνθήκες κράτησης στη φυλακή χαρακτηρίζονται περαιτέρω από την έλλειψη υγιεινής και χώρων χωρίς καπνό. Τα κελιά είναι μολυσμένα με κατσαρίδες, κοριούς και ποντίκια, και τις οσμές της μη διαχωρισμένης τουαλέτας και των σκουπιδιών. Η γειτνίαση της φυλακής με το αεροδρόμιο Ηρακλείου έχει προκαλέσει σε πολλούς κρατούμενους προβλήματα ακοής, ψυχονευρωτικές διαταραχές και στέρηση ύπνου. Ο συντάκτης υποστηρίζει ότι οι συνθήκες κράτησής του είναι ασύμβατες με την κατάσταση της υγείας του. Η αναπηρία της όρασής του τον εμποδίζει να περπατάει ανεξάρτητα μέχρι τους κοινόχρηστους νιπτήρες και τα ντους για να έχει πρόσβαση σε τρεχούμενο νερό. Το φαγητό που σερβίρεται στη φυλακή είναι χαμηλής θρεπτικής αξίας και αντίθετο με τις διαιτητικές ιατρικές του ανάγκες.

2.7 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι δεν ελήφθησαν μέτρα για την προστασία του στο πλαίσιο της εκδήλωσης της πανδημίας COVID-19, παρά την πολλαπλή ευαλωτότητά του. Προσθέτει ότι η κυβέρνηση δεν έχει λάβει μέτρα για την αποσυμφόρηση των φυλακών. Δεν έχουν ληφθεί προληπτικά μέτρα, όπως η εξασφάλιση κοινωνικής αποστασιοποίησης και η παροχή στους κρατούμενους масκών και απολυμαντικών

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

χεριών. Δεν υπάρχει επίσης συνεκτική πολιτική για τη θεραπεία και την απομόνωση των ύποπτων κρουσμάτων.

2.8 Στη συμπληρωματική του υποβολή με ημερομηνία 3 και 5 Ιουλίου 2020, ο συντάκτης ανέφερε ότι στις 29 Ιουνίου 2020 υπέστη αρκετά εγκεφαλικά επεισόδια και μεταφέρθηκε στη Μονάδα Επειγόντων Περιστατικών του Βενιζέλειου Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου, όπου και νοσηλεύτηκε. Η σοβαρή μικροϊσχαιμική λευκοεγκεφαλοπάθεια, μια διαταραχή της εγκεφαλικής κυκλοφορίας, ήταν ένα νέο εύρημα του γιατρού που παρακολουθούσε τον συντάκτη. Ο συντάκτης ενημερώθηκε από τους γιατρούς ότι δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν τη βλάβη που προκάλεσαν τα εγκεφαλικά επεισόδια, καθώς μεταφέρθηκε πολύ αργά στο νοσοκομείο. Ημιπάρεση στο χέρι και το πόδι του συντάκτη στο επίπεδο δύο εκ των πέντε διαπιστώθηκε επίσης από τον γιατρό. Κατόπιν οδηγιών, ο συντάκτης πήρε εξιτήριο από το νοσοκομείο και επέστρεψε στις φυλακές Αλικαρνασσού.

Καταγγελία

3.1 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι οι συνθήκες κράτησής του, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της απουσίας διατροφής προσαρμοσμένης στην κατάσταση της υγείας του, της έλλειψης υγιεινής και αποχέτευσης, της απουσίας εξειδικευμένου ιατρικού προσωπικού, της απουσίας φροντιστή λόγω της αναπηρίας του, των υπερπλήρων κελιών και της έλλειψης προληπτικών μέτρων ή πρωτοβουλίας για την αποσυμφόρηση των υπερπλήρων φυλακών στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή του. Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι το Κράτος Μέρος όφειλε να γνωρίζει, λαμβάνοντας υπόψη την ιατρική του κατάσταση και το γεγονός ότι ομολογουμένως δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί υπό κράτηση, ότι η κράτησή του στην παρούσα κατάσταση θα έθετε σε κίνδυνο τη ζωή του. Ισχυρίζεται ότι αυτή η σειρά παραλείψεων από το Κράτος Μέρος όσον αφορά την υγειονομική του περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένων

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

των απειλητικών για τη ζωή καθυστερήσεων στη μεταφορά του σε νοσοκομείο, συνιστούν, ως εκ τούτου, παραβίαση του δικαιώματός του στη ζωή σύμφωνα με το άρθρο 6 του Συμφώνου.

3.2 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι οι γενικές συνθήκες κράτησής του είναι προδήλως απάνθρωπες και ταπεινωτικές, κατά παράβαση των δικαιωμάτων του που απορρέουν από το άρθρο 10 του Συμφώνου. Ο συντάκτης παραπέμπει στη νομολογία της Επιτροπής, η οποία έχει διαπιστώσει παραβιάσεις του άρθρου 10 παράγραφος 1 του Συμφώνου που απορρέουν από τον υπερπληθυσμό, την έλλειψη φυσικού φωτισμού και εξαερισμού και την ανεπαρκή διατροφή και ιατρικές υπηρεσίες.⁶ Υπό το φως των ιδιαίτερων περιστάσεων του, ως άτομο με βαριά αναπηρία, ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι οι απαράδεκτες συνθήκες κράτησής του προκαλούν σωματική και ψυχολογική δυσφορία, που ισοδυναμεί με απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, κατά παράβαση του άρθρου 7 του Συμφώνου. Επιπλέον, η αδυναμία του να επανεξετάσει την ισόβια καταδίκη του, μετά από σχεδόν δέκα χρόνια κράτησης⁷, είναι ταπεινωτική και αντιβαίνει στο σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά παράβαση του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του Συμφώνου.

⁶ Ο συντάκτης αναφέρεται στις υποθέσεις Mika Miha κατά Ισημερινής Γουινέας, Ανακοίνωση αριθ. 414/1990, 8 Ιουλίου 1994- Griffin κατά Ισπανίας, Ανακοίνωση αριθ. 493/1992, 4 Απριλίου 1995- Yasseen και Thomas κατά Γουιάνας, Ανακοίνωση αριθ. 676/1996, 30 Μαρτίου 1998- M'Boissona κατά Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας, Ανακοίνωση αριθ. 428/1990, 7 Απριλίου 1994- Sextus κατά Τρινιδάδ και Τομπάγκο, Ανακοίνωση αριθ. 818/1998, 16 Ιουλίου 2001- Lantsova κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας, Ανακοίνωση αριθ. 763/1997, 26 Μαρτίου 2002- Madafferri κατά Αυστραλίας, Ανακοίνωση αριθ. 1011/2001, 26 Ιουλίου 2004.

⁷ Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει κανένα τακτικό νομικό μέσο στο ελληνικό δίκαιο μέσω του οποίου ένας καταδικασμένος σε ισόβια κάθειρξη να μπορεί να επιτύχει την εξέταση της αναγκαιότητας και της νομιμότητας της ποινής του ή την αναθεώρησή της.

3.3 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι έχει αποδειχθεί η σοβαρή αναπηρία του και η αδυναμία του να φροντίσει τον εαυτό του με αξιοπρεπή τρόπο. Ισχυρίζεται, ως εκ τούτου, ότι η κράτησή του ισοδυναμεί με παραβίαση του άρθρου 9 του Συμφώνου, καθώς είναι δυσανάλογη, περιττή και αυθαίρετη, ιδίως στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19. Υποστηρίζει ότι δεν εξυπηρετεί πλέον τους σκοπούς της αποκατάστασης και της κοινωνικής επανένταξης, αλλά της καθαρής τιμωρίας. Ο συντάκτης ισχυρίζεται επίσης ότι η κράτησή του είναι αυθαίρετη και παραβιάζει το άρθρο 9, καθώς είναι αντίθετη με τη νομική διάταξη του Κράτους Μέρους σχετικά με την υπό όρους αποφυλάκιση κρατουμένων με αναπηρία.⁸

3.4 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι το Συμβούλιο Εφετών Πειραιά, το οποίο απέρριψε την αίτησή του για αποφυλάκιση υπό όρους βάσει του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα, ερμήνευσε το νόμο κακόπιστα. Το άρθρο 110Α του Ποινικού Κώδικα ορίζει ότι όποιος έχει ποσοστό αναπηρίας άνω του 67% ή του 50% και αδυνατεί να αυτοεξυπηρετηθεί, πρέπει να αποφυλακίζεται χωρίς άλλη προϋπόθεση. Η απαίτηση το ποσοστό αναπηρίας να προέρχεται από μία κύρια σοβαρή ασθένεια δεν προβλέπεται από την εν λόγω νομική διάταξη. Ο συντάκτης ισχυρίζεται για το λόγο αυτό ότι το Κράτος Μέρος παραβίασε την αρχή της νομιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 15 του Συμφώνου.

3.5 Σε αντίθεση με άλλα μέτρα που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο της πανδημίας COVID- 19, ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι οι περιορισμοί του δικαιώματός του για να λαμβάνει άδεια και να δέχεται επισκέψεις δεν προβλέπονται από το νόμο και είναι αντίθετοι προς τον Σωφρονιστικό Κώδικα. Ελλείπει εναλλακτικών λύσεων, ο συντάκτης θεωρεί ότι οι περιορισμοί αυτοί είναι δυσανάλογοι και παραβιάζουν το

⁸ Ο συντάκτης αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα.

δικαίωμά του στην οικογενειακή και ιδιωτική ζωή που προστατεύεται από το άρθρο 17 του Συμφώνου.

3.6 Σε αντίθεση με τον υπόλοιπο πληθυσμό, δεν έχουν θεσπιστεί προληπτικά μέτρα για την αποτελεσματική προστασία των κρατουμένων από τους κινδύνους του COVID-19. Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι υφίσταται διακρίσεις κατά την πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη λόγω της ιδιότητάς του ως κρατουμένου, κατά παράβαση του άρθρου 26 του Συμφώνου. Η αρχή της ισότητας, η οποία συνεπάγεται την ίση μεταχείριση των ανθρώπων ανάλογα με τις περιστάσεις τους, απαιτεί την παροχή ειδικής προστασίας σε αυτόν, λόγω της αναπηρίας του.

3.7 Ο συντάκτης επικαλείται τα προαναφερθέντα δικαιώματα σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 παράγραφος 1 και 2 παράγραφος 3 στοιχεία (α)(β) του Συμφώνου, καθώς δεν διαθέτει κανένα πρακτικό και αποτελεσματικό ένδικο μέσο για να τερματίσει τις συνθήκες κράτησής του. Ισχυρίζεται ότι οι αναφορές ή τα παράπονα προς τον εισαγγελέα που εποπτεύει την αντίστοιχη φυλακή, που προβλέπονται από το άρθρο 567 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, σπάνια βρίσκουν ανταπόκριση. Όταν απαντώνται, οι εισαγγελείς αρνούνται την ευθύνη τους, επισημαίνοντας διαρθρωτικά ζητήματα, όπως ο υπερπληθυσμός των φυλακών ή οι ανεπαρκείς εγκαταστάσεις, τα οποία, όπως ισχυρίζονται, είναι πέραν του ελέγχου τους. Ισχυρίζεται επίσης ότι η κατάθεση αστικής αγωγής αποζημίωσης, εκτός του ότι είναι επαχθής, δεν αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για να τερματιστούν οι συνθήκες κράτησής του. Το ένδικο μέσο του άρθρου 110Α του ποινικού κώδικα για την αποφυλάκιση υπό όρους ασκήθηκε από τον συντάκτη, χωρίς αποτέλεσμα. Η έλλειψη αποτελεσματικών ένδικων μέσων για τους κρατουμένους που διαμαρτύρονται για τις συνθήκες κράτησής τους έχει αναγνωριστεί σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ ή Ευρωπαϊκό

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Δικαστήριο)⁹ και στις Συμπερασματικές Παρατηρήσεις της Επιτροπής κατά των Βασανιστηρίων για την Ελλάδα¹⁰.

Παρατηρήσεις του Κράτους Μέρους σχετικά με το παραδεκτό και την ουσία της υπόθεσης

4.1 Στις 4 Ιανουαρίου 2021, το Κράτος Μέρος υπέβαλε τις παρατηρήσεις του σχετικά με το παραδεκτό και την ουσία της υπόθεσης. Όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης του συντάκτη, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι ο συντάκτης κρατούνταν σε ένα κελί δύο ατόμων στην Ψυχιατρική Κλινική Κρατουμένων Κορυδαλλού, έκτασης 9,5 τετραγωνικών μέτρων, το οποίο διέθετε θέρμανση, τεχνητό φωτισμό, τουαλέτα στα κελιά, κοινόχρηστα ντους, γεύματα προσαρμοσμένα στις ιατρικές ανάγκες των κρατουμένων και ιατρικό γραφείο με μόνιμους νοσηλευτές και επισκέπτες γιατρούς. Ο συντάκτης λάμβανε ψυχολογική υποστήριξη και συμμετείχε σε ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Ως νοσηλευόμενος στο Ειδικό Κέντρο Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού, ο συντάκτης μοιραζόταν με δύο άλλους κρατουμένους ένα κελί επιφάνειας 42,60 τετραγωνικών μέτρων και στη συνέχεια με έναν ακόμη κρατούμενο ένα με επιφάνεια 8,4 τετραγωνικά μέτρα. Κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του, η κατάσταση της υγείας του παρέμεινε σταθερή, με περιστασιακά προσωρινά εγκεφαλικά επεισόδια. Ως αποτέλεσμα ενός εγκεφαλικού επεισοδίου, η οπτική του οξύτητα μειώθηκε. Υποβλήθηκε σε όλες τις κατάλληλες ιατρικές εξετάσεις και του χορηγήθηκε φαρμακευτική αγωγή για την κατάστασή του. Στο Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού Ι, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι ο συντάκτης κρατούνταν σε κελιά με τρεις άλλους

⁹ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Μαρτζακλής και άλλοι κατά Ελλάδας (50385/99).

¹⁰ Συμπερασματικές παρατηρήσεις της Επιτροπής κατά των Βασανιστηρίων σχετικά με την έβδομη περιοδική έκθεση της Ελλάδας (2019), (CAT/C/GRC/CO/7).

κρατούμενους που είχαν εμβαδόν έως 31,5 τετραγωνικά μέτρα¹¹ και στη συνέχεια με δύο άλλους κρατούμενους σε κελιά εμβαδού 9,5 τετραγωνικών μέτρων, με τουαλέτα και νιπτήρα που χωρίζονταν με σίτα. Τα κελιά διαθέτουν κεντρική θέρμανση, μεγάλα παράθυρα, ζεστό νερό και μπορούν να προγραμματιστούν ραντεβού με τους επισκέπτες γιατρούς στο ιατρείο. Το Κράτος Μέρος σημειώνει ότι ο συντάκτης δεν ζήτησε ποτέ ακρόαση από τον εισαγγελέα ενώ κρατούνταν σε αυτό το κατάστημα και επέλεξε να μην συμμετέχει στις ψυχαγωγικές δραστηριότητες της φυλακής. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει, ότι στις 24 Φεβρουαρίου 2020, για λόγους πολιτικής του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού, ο συντάκτης μεταφέρθηκε στο Κατάστημα Κράτησης Αλικαρνασσού, το οποίο σήμερα φιλοξενεί 240 κρατούμενους σε συνολική χωρητικότητα 210 ατόμων. Το κελί του συντάκτη, το οποίο μοιράζεται με έναν άλλο κρατούμενο, έχει έκταση 8,58 τετραγωνικά μέτρα και περιλαμβάνει μια μικρή τουαλέτα οκλαδικής τοποθέτησης και ένα παράθυρο, με καλή πρόσβαση σε φυσικό φως και αερισμό. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι κανένα κελί δεν έχει πρόσβαση σε ζεστό νερό. Κατά την εισαγωγή του, ο συντάκτης υποβλήθηκε σε κατάλληλους ιατρικούς ελέγχους και μεταφέρθηκε σε τοπικό νοσοκομείο για εξετάσεις και ιατρικές διαδικασίες. Ο συντάκτης λαμβάνει την κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή για την κατάστασή του.

4.2 Όσον αφορά το ζήτημα του παραδεκτού, το Κράτος Μέρος σημειώνει ότι ο συντάκτης δεν εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα, καθώς δεν υπέβαλε καταγγελία στα αντίστοιχα συμβούλια των φυλακών¹² σχετικά με τη μεταχείριση και τις συνθήκες κράτησής του. Το άρθρο 6 του Σωφρονιστικού Κώδικα παρέχει στους κρατούμενους το δικαίωμα να καταγγέλλουν παράνομες πράξεις ή εντολές εις βάρος τους στο Συμβούλιο

¹¹ Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι τα κελιά αυτά περιλάμβαναν τουαλέτα πλήρως διαχωρισμένη από το υπόλοιπο κελί με τοίχους ή πόρτα.

¹² Το Κράτος Μέρος διευκρινίζει ότι τα Συμβούλια Φυλακών είναι διοικητικά όργανα.

Φυλακής τους και, σε περίπτωση απόρριψης, να προσφεύγουν ενώπιον του Δικαστηρίου Εκτέλεσης Ποινών. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι αυτό έχει θεωρηθεί ως αποτελεσματικό και επαρκές ένδικο μέσο από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε παρόμοιες περιπτώσεις που αφορούν τις συνθήκες κράτησης¹³. Ο συντάκτης θα μπορούσε επίσης να είχε υποβάλει καταγγελία ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, σύμφωνα με το άρθρο 572 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, καθώς η εποπτεία και ο έλεγχος των σωφρονιστικών καταστημάτων και η μεταχείριση των κρατουμένων είναι αρμοδιότητα του Εισαγγελέα. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι η αγωγή αποζημίωσης βάσει του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα είναι ένα άλλο ένδικο μέσο το οποίο ο συντάκτης δεν άσκησε. Η διάταξη αυτή απαιτεί από το Κράτος Μέρος να καταβάλει αποζημίωση για παράνομες πράξεις και παραλείψεις οποιουδήποτε κρατικού οργάνου κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Για να τεθεί σε ισχύ, τα διοικητικά δικαστήρια, στα οποία έχει ανατεθεί η εφαρμογή της διάταξης αυτής, πρέπει να διαπιστώσουν παραβίαση δικαιώματος που προστατεύεται από το εθνικό δίκαιο (π.χ. τον Σωφρονιστικό Κώδικα¹⁴) ή το Σύμφωνο για να προσδιορίσουν το παράνομο της παράλειψης ή της ενέργειας του σχετικού κρατικού οργάνου.¹⁵ Η καταβολή αποζημίωσης μπορεί να ζητηθεί τόσο για χρηματική όσο και για ηθική βλάβη. Τέλος, το Κράτος Μέρος ισχυρίζεται ότι ο συντάκτης δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά που απέρριψε την αίτηση αποφυλάκισής του υπό όρους. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι το άρθρο 110Α παρ. 4 του Ποινικού Κώδικα παρείχε στον συντάκτη τη δυνατότητα να ασκήσει

¹³ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Vaden κατά Ελλάδας, (35115/03)- Gehre κατά Ελλάδας, (5294/02).

¹⁴ Άρθρα 21, 25, 32 Σωφρονιστικός Κώδικας.

¹⁵ Το Κράτος Μέρος ενημερώνει ότι το Σύμφωνο αποτελεί άμεσα εφαρμοστέο δίκαιο στην ελληνική έννομη τάξη και υπερισχύει κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 28, παρ. 1 του Συντάγματος.

έφεση σε κακουργηματική δίκη. Το Κράτος Μέρος σημειώνει επίσης ότι, στις 18 Οκτωβρίου 2019, ο συντάκτης κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, το οποίο την έκρινε απαράδεκτη μεταξύ άλλων λόγω μη εξάντλησης των εσωτερικών ένδικων μέσων.¹⁶

4.3 Το Κράτος Μέρος ισχυρίζεται ότι οι ισχυρισμοί του συντάκτη βάσει του άρθρου 15 του Συμφώνου πρέπει να κηρυχθούν απαράδεκτοι, καθώς συνεπάγονται την επανεκτίμηση γεγονότων και αποδεικτικών στοιχείων. Το Κράτος Μέρος σημειώνει ότι η ερμηνεία του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα από το Συμβούλιο Εφετών Πειραιά βασίστηκε στην αξιολόγηση πολλών γεγονότων και αποδεικτικών στοιχείων και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι προδήλως αυθαίρετη ή ότι συνιστά άρνηση απονομής δικαιοσύνης.

4.4 Όσον αφορά την ουσία της ανακοίνωσης και την εικαζόμενη παραβίαση των άρθρων 2(1), 2(3)(α) και (β) του Συμφώνου, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι, όπως καταδεικνύεται ανωτέρω, έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει τα δικαιώματα του συντάκτη βάσει του Συμφώνου και έχει θεσπίσει όλους τους κατάλληλους δικαστικούς και διοικητικούς μηχανισμούς για την καταγγελία παραβιάσεων των δικαιωμάτων του Συμφώνου.

4.5 Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι οι ισχυρισμοί του συντάκτη περί επικείμενου και υψηλού κινδύνου για τη ζωή του κατά παράβαση του άρθρου 6 του Συμφώνου είναι αβάσιμοι. Στον συντάκτη παρέχεται η κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή, δωρεάν, και μπορεί να έχει πρόσβαση στο ιατρείο για ιατρική εξέταση όταν του ζητηθεί και κριθεί αναγκαίο. Επίσης, μεταφέρεται στο νοσοκομείο όποτε αυτό απαιτείται. Όσον αφορά τα μέτρα που ελήφθησαν για τη μείωση της εξάπλωσης του COVID-19, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι οι εντολές της κυβέρνησης

¹⁶ Προσφυγή αριθ. 55581/19 ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

εφαρμόστηκαν αυστηρά στις φυλακές Αλικαρνασσού, οι οποίες προμηθεύτηκαν προστατευτικό εξοπλισμό και εισήγαγαν πρωτόκολλο για την αντιμετώπιση ύποπτων περιπτώσεων μόλυνσης. Οι νέοι κρατούμενοι τίθενται σε καραντίνα και μετράται η θερμοκρασία των υπαλλήλων της φυλακής. Το Κράτος Μέρος ενημερώνει ότι δεν έχει αναφερθεί κανένα κρούσμα COVID-19 στις φυλακές Αλικαρνασσού.

4.6 Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι ο συντάκτης έτυχε ανθρωπιστικής μεταχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Συμφώνου. Οι συνθήκες κράτησής του είναι ικανοποιητικές και δεν συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του άρθρου 7 του Συμφώνου. Το Κράτος Μέρος ισχυρίζεται ότι ο συντάκτης δεν υπέστη καμιά ταλαιπωρία κατά τη διάρκεια της κράτησής του, πέραν αυτής που προκύπτει από τη στέρηση της ελευθερίας του. Τηρούνται οι ελάχιστες προδιαγραφές κράτησης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής προσαρμοσμένης ιατρικής περίθαλψης και θεραπείας. Επιπλέον, ο προσωπικός χώρος του συντάκτη σε όλους τους χώρους κράτησης υπερέβαινε τα τέσσερα τετραγωνικά μέτρα, το οποίο συμμορφώνεται με το όριο που καθορίζεται από τη νομολογία του ΕΔΔΑ σχετικά με τα κοινόχρηστα κελιά.

4.7 Όσον αφορά την εικαζόμενη παραβίαση του άρθρου 9 του Συμφώνου, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι η σύλληψη του συντάκτη ακολούθησε τις διαδικασίες που ορίζει ο νόμος. Εκδόθηκε ένταλμα σύλληψης, ο συντάκτης ενημερώθηκε για τους λόγους της σύλληψής του και η περίοδος της προφυλάκισής του δεν υπερέβη τη μέγιστη περίοδο που προβλέπει ο νόμος. Επιπλέον, ο συντάκτης είχε πρόσβαση σε δικηγόρο και την ευκαιρία να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της κράτησής του. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει περαιτέρω ότι ο συντάκτης κρατείται επί του παρόντος και εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης δυνάμει απόφασης του Μικτού Ορκωτού Εφετείου Ναυπλίου. Όλα τα παραπάνω υποδηλώνουν, σύμφωνα με το Κράτος μέρος, ότι η

κράτηση του συντάκτη δεν ήταν αυθαίρετη και δεν παραβίασε τις απαιτήσεις που επιβάλλει το άρθρο 9 του Συμφώνου.

4.8 Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι οι ισχυρισμοί του συντάκτη βάσει του άρθρου 15 του Συμφώνου είναι αβάσιμοι και άσχετοι. Υποστηρίζει ότι η διαφωνία του συντάκτη με την ερμηνεία του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα από το Δικαστήριο στην περίπτωση του δεν συνεπάγεται παραβίαση του άρθρου 15 του Συμφώνου ή της τήρησης της αρχής της νομιμότητας.

4.9 Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του συντάκτη για παραβίαση του άρθρου 17 του Συμφώνου λόγω των μέτρων υπό το πρίσμα του COVID-19, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι δεν έλαβε χώρα καμία αυθαίρετη και παράνομη παρέμβαση στο δικαίωμα του συντάκτη στην ιδιωτική ζωή, την οικογένεια και την κατοικία. Επιπλέον, το Κράτος Μέρος ενημερώνει ότι στις 4 Μαρτίου 2020, το Συμβούλιο Φυλακών του Καταστήματος Κράτησης Αλικαρνασσού ενέκρινε την επίσκεψη της μνηστής του συντάκτη. Το Κράτος Μέρος επαναλαμβάνει ότι όλα τα καταστήματα κράτησης που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας ανακοίνωσης έλαβαν τα απαραίτητα υγειονομικά μέτρα που διέταξαν οι αρχές στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19.

4.10 Τέλος, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος βάσει του άρθρου 26 του Συμφώνου είναι αόριστοι και αβάσιμοι, καθώς δεν υπέστη διακριτική μεταχείριση για κανέναν λόγο. Υπενθυμίζει ότι δεν συνιστά διάκριση κάθε διαφορετική μεταχείριση που βασίζεται στους λόγους που απαριθμούνται στο άρθρο 26 του Συμφώνου, εφόσον βασίζεται σε αντικειμενικά και εύλογα κριτήρια, τα οποία επιδιώκουν θεμιτό σκοπό σύμφωνα με το Σύμφωνο.

Σχόλια του συντάκτη σχετικά με τις παρατηρήσεις του Κράτους Μέρους

5.1 Την 1η Ιουνίου 2021, ο συντάκτης υπέβαλε τα σχόλιά του επί των παρατηρήσεων του Κράτους Μέρους.

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

5.2 Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του Κράτους Μέρους περί απαραδέκτου, ο συντάκτης υποστηρίζει ότι τα αναφερόμενα ένδικα μέσα δεν είναι ούτε διαθέσιμα, ούτε αποτελεσματικά, ούτε προσφέρουν εύλογες προοπτικές επιτυχίας χωρίς υπερβολική καθυστέρηση. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει ότι δεν είχε την υποχρέωση να τα εξαντλήσει. Την απουσία αποτελεσματικού ένδικου μέσου για να διαμαρτυρηθούν οι κρατούμενοι για την συνθήκες κράτησης έχει παραδεχθεί το ίδιο το Κράτος Μέρος¹⁷ και έχει επίσης επανειλημμένα διαπιστωθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων¹⁸. Ο συντάκτης επαναλαμβάνει ότι οι αναφορές βάσει του άρθρου 572 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του άρθρου 6 του Σωφρονιστικού Κώδικα σπάνια απαντώνται. Επιπλέον, οι εισαγγελείς, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι τόσο για τη μεταχείριση των κρατουμένων όσο και για τη διερεύνηση των αιτημάτων τους, δεν εμφανίζονται αμερόληπτοι στο πλαίσιο αυτών των μέσων¹⁹. Ο συντάκτης σημειώνει επίσης ότι οι αποφάσεις στις οποίες αναφέρεται το Κράτος Μέρος σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εν λόγω ένδικων μέσων εκδόθηκαν πριν από δεκαπέντε και πλέον έτη και δεν αντιπροσωπεύουν την τρέχουσα νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου επί του θέματος.

¹⁷ Ο συντάκτης αναφέρεται στην ερώτηση με αριθμό 9456 του βουλευτή Γ. Καμίνη στις 11 Σεπτεμβρίου 2020, στην οποία ο αρμόδιος υπουργός παραδέχθηκε ότι στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Σωφρονιστικού Κώδικα έπρεπε να θεσπιστεί ένα αποτελεσματικό ένδικο μέσο για τους κρατούμενους.

¹⁸ Ο συντάκτης επικαλείται τις ακόλουθες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Παπακωνσταντίνου κατά Ελλάδας, (50765/11), Ζαμπέλος κατά Ελλάδας, (1167/15), Μαρτζακλής κ.ά. κατά Ελλάδας, (50385/99), Καρτέλης και άλλοι κατά Ελλάδας, (53077/13), Adiele κ.ά. κατά Ελλάδας, (50385/99). Ελλάδας, (29769/13), Ali Cheema κ.ά. κατά Ελλάδας, (7059/14), D.M.κατά Ελλάδας, (44559/15), Singh κ.ά. κατά Ελλάδας, (60041/13), Κωνσταντινόπουλος κ.ά. κατά Ελλάδας, (69781/13), Πιλάλης κατά Ελλάδας, (5574/16), Pekon και Andreeva κατά Ελλάδας, (36658/17), Lautaru και Seed. κατά Ελλάδας, (29760/15).

¹⁹ όπως ανωτέρω, Lautaru and Seed. κατά Ελλάδας, (29760/15).

5.3 Όσον αφορά την αγωγή αποζημίωσης βάσει του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, ο συντάκτης θεωρεί ότι το εν λόγω ένδικο μέσο είναι αποκλειστικά αποζημιωτικό και αναποτελεσματικό, για τους σκοπούς του άρθρου 2 του Συμφώνου, προκειμένου να τερματιστούν άμεσα οι συνθήκες κράτησής του και να προστατευθεί το δικαίωμά του στη ζωή. Υποστηρίζει ότι το εν λόγω ένδικο μέσο δεν έχει ποτέ επιτύχει τη διαπίστωση παραβίασης του Συμφώνου ή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε σχέση με τις συνθήκες κράτησης στο Κράτος Μέρος.

5.4 Τέλος, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών ένδικων μέσων, ο συντάκτης δεν επιχείρησε να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά, θεωρώντας την ως μάταιο ένδικο μέσο, καθώς δεν πληροί τις προϋποθέσεις αναπηρίας που θέτει η ερμηνεία του άρθρου 110Α παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα. Τον Δεκέμβριο του 2020, μετά τη συμπλήρωση δέκα ετών κράτησης, ο συντάκτης υπέβαλε άλλη μία αίτηση βάσει του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα, η οποία έλαβε αρνητική εισήγηση από τον Εισαγγελέα Ανατολικής Κρήτης για τους ίδιους λόγους. Αντιτίθεται περαιτέρω στην αποτελεσματικότητα αυτού του μέσου, το οποίο έχει κριθεί αδικαιολόγητα χρονοβόρο από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.²⁰

5.5 Όσον αφορά την προσφυγή του στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι αφορούσε διαφορετικά γεγονότα και αιτήματα από εκείνα που προβάλλονται στην παρούσα ανακοίνωση προς την Επιτροπή, τα οποία επικεντρώνονται κυρίως στις συνθήκες κράτησής του στις φυλακές Αλικαρνασσού στο πλαίσιο του COVID-19. Ο συντάκτης προσθέτει ότι η προσφυγή

²⁰ όπως ανωτέρω, Kalandia κατά Ελλάδα (48684/15).

του στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κρίθηκε απαράδεκτη και ότι κανένας άλλος διεθνής μηχανισμός δεν εξετάζει την καταγγελία του.

5.6 Ο συντάκτης διαφωνεί έντονα με τον ισχυρισμό του Κράτους Μέρους ότι στις φυλακές Αλικαρνασσοῦ ελήφθησαν επαρκή μέτρα ως ανταπόκριση στον COVID-19. Η περιστασιακή διανομή ήπιου αντισηπτικού απέχει πολύ από τις απαιτήσεις των διεθνών προτύπων. Ο συντάκτης προσθέτει ότι τα μέτρα του Κράτους Μέρους στο πλαίσιο της πανδημίας περιορίζουν τις μεταφορές στο νοσοκομείο και τα δικαιώματα σε άδειες και επισκέψεις, αλλά υπολείπονται όσον αφορά την αποσυμφόρηση των φυλακών ή άλλα μέτρα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης των κρατουμένων. Υποστηρίζει ότι τα μέτρα αυτά δεν πληρούν τις απαιτήσεις της νομιμότητας, της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας. Επίσης, δεν λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των κρατουμένων με αναπηρία στο πλαίσιο του COVID-19.

5.7 Ο συντάκτης επαναλαμβάνει ότι το Κράτος Μέρος παραβίασε αυθαίρετα το δικαίωμά του στη ζωή, καθώς δεν του παρείχε την απαραίτητη ιατρική βοήθεια και απέρριψε την υπό όρους αποφυλάκισή του, παρά το γεγονός ότι αναμφισβήτητα γνώριζε τον πραγματικό και άμεσο κίνδυνο που διέτρεχε για τη ζωή του. Η καθυστερημένη ανταπόκριση του συμβαλλόμενου κράτους στα εγκεφαλικά του επεισόδια μειώνει σημαντικά τις πιθανότητες επιβίωσής του. Υποστηρίζει επίσης ότι το Κράτος Μέρος δεν έχει παράσχει αντίγραφο του ιατρικού του φακέλου προκειμένου να αποδείξει την επάρκεια της θεραπείας του. Ο συντάκτης αμφισβητεί επίσης τον ισχυρισμό του Κράτους Μέρους ότι δεν υπήρξαν περιπτώσεις COVID-19 στις φυλακές Αλικαρνασσοῦ πριν από την υποβολή των παρατηρήσεών του.

5.8 Ο συντάκτης επαναλαμβάνει την άποψή του σχετικά με τα αιτήματά του βάσει των άρθρων 7 και 10 του Συμφώνου. Ο συντάκτης παραπέμπει σε εκθέσεις και πορίσματα περιφερειακών και διεθνών μηχανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επιβεβαιώνουν τις ανεπαρκείς συνθήκες κράτησης και υγειονομικής περίθαλψης των

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

κρατουμένων, ιδίως όσον αφορά τις φυλακές Κορυδαλλού και Αλικαρνασσοú, οι οποίες αντικρούουν τους ισχυρισμούς του Κράτους Μέρους.²¹ Ο συντάκτης αναφέρεται επίσης σε απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με παρόμοια υπόθεση κρατουμένου με αναπηρία, το οποίο έκρινε ότι οι συνθήκες κράτησης που δεν είναι κατάλληλες για άτομα με αναπηρία υπερβαίνουν το όριο της ταλαιπωρίας που είναι συνυφασμένη με τη στέρηση της ελευθερίας.²²

5.9 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι το Κράτος Μέρος δεν σχολίασε την ουσία των ισχυρισμών του βάσει του άρθρου 9 του Συμφώνου, αγνοώντας έτσι τη νομολογία της Επιτροπής σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η στέρηση της ελευθερίας μπορεί να είναι αυθαίρετη.

5.10 Όσον αφορά τις παρατηρήσεις του Κράτους Μέρους σχετικά με τους ισχυρισμούς του βάσει του άρθρου 15 του Συμφώνου, ο συντάκτης υποστηρίζει ότι υπήρξαν δύο ερμηνείες του άρθρου 110Α του Ποινικού Κώδικα. Η πρώτη, με βάση το γράμμα του νόμου, προβλέπει την υπό όρους αποφυλάκιση ενός καταδικασθέντος εάν το συνολικό ποσοστό αναπηρίας του είναι πάνω από 80%. Η δεύτερη ερμηνεία που ακολουθήθηκε από τα δικαστήρια σε όλο το Κράτος Μέρος μετά το 2018, χορηγεί απόλυση υπό όρους μόνο εάν το εν λόγω ποσοστό αναπηρίας προέρχεται από μία μόνο σοβαρή ασθένεια, απορρίπτοντας ότι ένας συνδυασμός πολλών ασθενειών μπορεί να είναι σοβαρά επιβαρυντικός. Ο συντάκτης επαναλαμβάνει ότι θεωρεί ότι η τελευταία ερμηνεία είναι κακόπιστη.

²¹ Ο συντάκτης αναφέρεται στις εκθέσεις της Ομάδας Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση σχετικά με την επίσκεψή της στην Ελλάδα από τις 21 έως τις 31 Ιανουαρίου 2013 και την επίσκεψή της τον Δεκέμβριο του 2019, στην Έκθεση προς την ελληνική κυβέρνηση σχετικά με την επίσκεψη στην Ελλάδα που πραγματοποίησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (CPT/Inf (2016) 4).

²² Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Καργάκης κατά Ελλάδας (27025/13).

5.11 Ο συντάκτης επαναλαμβάνει τους ισχυρισμούς του βάσει του άρθρου 17 του Συμφώνου, ότι η αναστολή των επισκέψεων και των αδειών λόγω της πανδημίας δεν προβλέπεται από το νόμο. Στους κρατούμενους δεν προσφέρθηκαν εναλλακτικοί τρόποι επικοινωνίας ενόψει αυτών των μέτρων, τα οποία δεν ανακοινώθηκαν επίσημα και, ως εκ τούτου, δεν προσέφεραν τη δυνατότητα να προσβληθούν επίσημα.

5.12 Ο συντάκτης σημειώνει ότι το Κράτος Μέρος δεν ασχολείται ουσιαστικά με τους ισχυρισμούς του βάσει του άρθρου 26 του Συμφώνου. Ως πρόσθετο αίτημα, ο συντάκτης υποστηρίζει ότι αποκλείστηκε από τον εμβολιασμό κατά του COVID-19 με βάση την ιδιότητά του ως κρατούμενου. Ισχυρίζεται ότι τα ραντεβού για εμβολιασμό είναι διαθέσιμα στον υπόλοιπο πληθυσμό της ηλικίας και της κατάστασης της υγείας του, ενώ ο ίδιος δεν μπόρεσε να εκδηλώσει το ενδιαφέρον του για εμβολιασμό.

5.13 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι, παρά το αίτημα της Επιτροπής προς το Κράτος Μέρος για τη λήψη προσωρινών μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβασή του σε επαρκείς υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και φάρμακα, όπως απαιτεί η ιατρική του κατάσταση, το Κράτος Μέρος δεν έλαβε αντίστοιχα μέτρα, όπως για παράδειγμα να τον μεταφέρει σε περιβάλλον συμβατό με την κατάσταση της υγείας του. Ο συντάκτης κατήγγειλε τη μη συμμόρφωση του Κράτους Μέρους με το αίτημα της Επιτροπής για τη λήψη προσωρινών μέτρων σε αναφορά που κατέθεσε στον Συνήγορο του Πολίτη στις 24 Αυγούστου 2020, μετά την προσπάθεια της διοίκησης της φυλακής να τοποθετήσει ένα τρίτο άτομο στο μονόκλινο κελί του.

5.14 Στις 29 Σεπτεμβρίου 2021, ο συντάκτης υπέβαλε πρόσθετα σχόλια σχετικά με τις παρατηρήσεις του Κράτους Μέρους, μετά από μια επιδημία του COVID-19 στις φυλακές Αλικαρνασσού. Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι το τεστ του ήταν αρνητικό, αλλά αναγκάστηκε να μπει σε καραντίνα στο κελί του μαζί με συγκρατούμενό του που είχε βρεθεί θετικός στον ιό. Υποστηρίζει επίσης ότι, στις 27 Σεπτεμβρίου 2021, η περιοχή της Κρήτης έζησε ισχυρούς σεισμούς. Τα σπίτια στην ευρύτερη περιοχή έγιναν

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

επικίνδυνα και οι κάτοικοι μεταφέρθηκαν σε σκηνές με την υποστήριξη του στρατού και των φορέων πολιτικής προστασίας. Εκτός από τους κρατούμενους που τέθηκαν σε καραντίνα, μεταξύ των οποίων και ο συντάκτης, όλοι οι κρατούμενοι των φυλακών Αλικαρνασσοῦ μεταφέρθηκαν έξω στο προαύλιο. Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι οι κρατούμενοι σε καραντίνα δεν παρακολουθούνταν επαρκώς. Ως αποτέλεσμα του σεισμού, ο συντάκτης φοβάται ότι το κελί θα καταρρεύσει πάνω από το κεφάλι του και ότι το άγχος που δημιουργείται από αυτή την κατάσταση θα του προκαλέσει νέο εγκεφαλικό επεισόδιο. Ζήτησε από την Επιτροπή να τροποποιήσει τα προσωρινά μέτρα που ζητήθηκαν από το Κράτος Μέρος, με ημερομηνία 9 Ιουλίου 2020, ώστε να συστήσει την απελευθέρωσή του, δεδομένου ότι η τρέχουσα κατάσταση ενέχει κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης για τον ίδιο.

Συμπληρωματικές παρατηρήσεις του Κράτους Μέρους

6.1 Με ρηματική διακοίνωση της 9ης Νοεμβρίου 2021, το Κράτος Μέρος υπέβαλε πρόσθετες παρατηρήσεις σχετικά με το παραδεκτό και την ουσία της καταγγελίας. Το Κράτος Μέρος επαναλαμβάνει ότι ο συντάκτης είχε πολλά διαθέσιμα αποτελεσματικά ένδικα μέσα για να εξαντλήσει, όπως η υποβολή αναφοράς στο Συμβούλιο Φυλακών σύμφωνα με το άρθρο 6 του Σωφρονιστικού Κώδικα, η υποβολή καταγγελίας στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και η άσκηση αναίρεσης κατά της απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά. Το Κράτος Μέρος σημειώνει επίσης ότι δεν γίνεται καμία αναφορά σχετικά με την άσκηση αναίρεσης κατά της παρόμοιας απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Ανατολικής Κρήτης. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει επίσης ότι ο συντάκτης θα μπορούσε να είχε υποβάλει αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, για να αποτρέψει έναν υποτιθέμενο άμεσο κίνδυνο για την υγεία του.

MARIA KAPAGEΩPΓOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

6.2 Το Κράτος Μέρος επαναλαμβάνει την προηγούμενη εισήγησή του σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη που παρασχέθηκε στον συντάκτη. Υποστηρίζει ότι ο συντάκτης εισήχθη στο Βενιζέλειο Νοσοκομείο Ηρακλείου τέσσερις φορές κατά τους τρεις μήνες που προηγήθηκαν της υποβολής των παρόντων παρατηρήσεων. Έχει επίσης επισκεφθεί τακτικά και έχει κλεισμένα ραντεβού στο νευρολογικό, το χειρουργικό και το οφθαλμολογικό ιατρείο. Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του συντάκτη, το Κράτος Μέρος σημειώνει ότι, στις 13 Ιουλίου 2021, ο συντάκτης εμβολιάστηκε κατά του COVID-19, όπως επιβεβαίωσε ο γιατρός της φυλακής. Όταν ο συγκρατούμενός του βρέθηκε θετικός στο COVID-19, τέθηκε σε καραντίνα επί δέκα ημέρες και ελεγχόταν καθημερινά από το ιατρείο για πιθανά συμπτώματα. Το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι η παραμονή του σε καραντίνα δεν τον έθεσε σε κίνδυνο ανεπανόρθωτης βλάβης της υγείας του.

6.3 Το Κράτος Μέρος ενημερώνει ότι μετά τον σεισμό που σημειώθηκε κοντά στο Ηράκλειο στις 27 Σεπτεμβρίου 2021, οι φυλακές Αλικαρνασσού επιθεωρήθηκαν αμέσως και δεν διαπιστώθηκε καμία βλάβη σε κρατούμενους ή ζημιά στις υποδομές των φυλακών. Το Κράτος Μέρος αντικρούει τους ισχυρισμούς του συντάκτη σχετικά με τις εξευτελιστικές συνθήκες των εγκαταστάσεων των φυλακών Αλικαρνασσού, οι οποίοι δεν υποστηρίζονται από στοιχεία και δεν έχουν καταγγελθεί από τον συντάκτη ενώπιον των αρμόδιων αρχών.

6.4 Όσον αφορά την αναφορά του συντάκτη σε διάφορες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων, το Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει διαπιστώσει ότι η απλή αναφορά σε τέτοιες εκθέσεις δεν αρκεί για να στηρίζει ισχυρισμούς σχετικά με τις

MARIA KAPAGEORGIOY

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGIOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

συγκεκριμένες πτυχές της κράτησης ενός αιτούντος²³. Το Κράτος Μέρος σημειώνει ότι ο συντάκτης αναφέρεται σε εκθέσεις που χρονολογούνται αρκετά χρόνια πριν από την υποβολή της παρούσας ανακοίνωσης.

6.5 Το Κράτος Μέρος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι συνθήκες κράτησης του συντάκτη, που περιγράφονται στην προηγούμενη υποβολή του, αν και δεν είναι απολύτως ικανοποιητικές, δεν φθάνουν το όριο της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης κατά την έννοια του άρθρου 7 του Συμφώνου.

Θέματα και διαδικασίες ενώπιον της Επιτροπής

Εξέταση του παραδεκτού

7.1 Πριν εξετάσει οποιοδήποτε αίτημα που περιέχεται σε μια ανακοίνωση, η Επιτροπή πρέπει να αποφασίσει, σύμφωνα με τον κανόνα 97 του εσωτερικού κανονισμού της, αν η ανακοίνωση είναι παραδεκτή βάσει του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

7.2 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στις 23 Ιανουαρίου 2020, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε μονομελή σύνθεση έκρινε ότι η παρόμοια καταγγελία του συντάκτη ήταν απαράδεκτη. Δεδομένου ότι η καταγγελία δεν εξετάζεται πλέον από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν εμποδίζεται από το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο α) του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου να εξετάσει τους ισχυρισμούς του συντάκτη επί της ουσίας.

²³ Το Κράτος Μέρος επικαλείται την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ιατρίδης κ.λπ. κατά Ελλάδας (25993/17, 32048/17), παρ. 45, ό.π., Ali Cheema κ.λπ. κατά Ελλάδας (7059/14).

7.3 Η Επιτροπή επισημαίνει την εισήγηση του Κράτους Μέρους ότι η ανακοίνωση πρέπει να θεωρηθεί απαράδεκτη λόγω μη εξάντλησης των εσωτερικών ένδικων μέσων, καθώς ο συντάκτης απέτυχε: (α) να καταθέσει αναφορά στα αντίστοιχα Συμβούλια Φυλακών και στη συνέχεια να προσφύγει στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών σύμφωνα με το άρθρο 6 του Σωφρονιστικού Κώδικα- (β) να υποβάλει καταγγελία στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών σύμφωνα με το άρθρο 5- (γ) να καταθέσει αγωγή αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα- ε) να υποβάλει αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

7.4 Η Επιτροπή επισημαίνει το επιχείρημα του συντάκτη ότι τα ένδικα μέσα ενώπιον των Συμβουλίων Φυλακών και του Εισαγγελέα δεν είναι αποτελεσματικά, καθώς σπάνια λαμβάνουν απάντηση και δεν προσφέρουν εύλογες προοπτικές επιτυχίας για την αντιμετώπιση των συνθηκών κράτησης²⁴. Επισημαίνει επίσης το επιχείρημα του Κράτους Μέρους ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει κρίνει ότι η υποβολή καταγγελιών στο αντίστοιχο Συμβούλιο Φυλακών και στον Εισαγγελέα αποτελούν αποτελεσματικά ένδικα μέσα όσον αφορά τις ατομικές συνθήκες κράτησης²⁵. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω το επιχείρημα του συντάκτη σχετικά με το παρωχημένο των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου που επικαλείται το Κράτος Μέρος για να υποστηρίξει την αποτελεσματικότητα των εν λόγω ένδικων μέσων. Επιπλέον, σημειώνει ότι το Κράτος Μέρος δεν έχει παράσχει πρόσθετες συγκεκριμένες πληροφορίες για να αντικρούσει τους ισχυρισμούς του συντάκτη. Σημειώνει επίσης ότι, παρόλο που το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων

²⁴ Για να υποστηρίξει το επιχείρημά του, ο συντάκτης αναφέρεται στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Παπακωνσταντίνου κατά Ελλάδας (50765/11).

²⁵ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Vaden κατά Ελλάδα (35115/03)- Στο ίδιο, Τσιβής κατά Ελλάδα (11553/05).

Δικαιωμάτων έκρινε ότι οι διαδικασίες του άρθρου 572 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του άρθρου 6 του Σωφρονιστικού Κώδικα αποτελούν αποτελεσματικά ένδικα μέσα όσον αφορά την ατομική μεταχείριση και τις συνθήκες κράτησης των κρατουμένων, στις οποίες οι αρχές των φυλακών θα μπορούσαν να θέσουν τέρμα, έκρινε ότι τα εν λόγω ένδικα μέσα δεν είναι χρήσιμα για τους προσφεύγοντες που ισχυρίζονται ότι θίγονται προσωπικά από τις γενικές συνθήκες κράτησης στη φυλακή.²⁶

7.5 Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το επιχείρημα του συντάκτη ότι μια αγωγή αποζημίωσης βάσει του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα δεν θα παρείχε αποτελεσματική και άμεση επανόρθωση στην περίπτωση του προκειμένου να τερματιστούν οι τρέχουσες συνθήκες κράτησής του. Σημειώνει επίσης το επιχείρημα του συντάκτη ότι το εν λόγω ένδικο μέσο δεν έχει ποτέ επιτύχει τη διαπίστωση παραβίασης των δικαιωμάτων του Συμφώνου σε σχέση με τις συνθήκες κράτησης. Η Επιτροπή επισημαίνει το επιχείρημα του Κράτους Μέρους, ότι η εν λόγω νομική διάταξη παρέχει κατάλληλο και αποτελεσματικό ένδικο μέσο, τόσο για τη διαπίστωση παραβίασης των δικαιωμάτων του Συμφώνου όσο και για την παροχή χρηματικής αποζημίωσης. Λαμβάνει υπόψη το επιχείρημα του Κράτους Μέρους ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκρινε ότι πρόκειται για αποτελεσματικό ένδικο μέσο, όταν επικαλείται άρθρα του Σωφρονιστικού Κώδικα και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία είναι άμεσα εφαρμοστέα στο πλαίσιο της εσωτερικής έννομης τάξης. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Κράτος Μέρος δεν έχει παράσχει συγκεκριμένες πρόσθετες πληροφορίες που να αντικρούουν τους ισχυρισμούς του συντάκτη σχετικά με την έλλειψη επάρκειας, και συγκεκριμένα αποτελεσματικότητας, αυτού του ένδικου μέσου. Επιπλέον, σημειώνει ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει διαπιστώσει ότι η

²⁶ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Παπακωνσταντίνου κατά Ελλάδας (προσφυγή αριθ. 50765/11), παρ. 51.

αποτελεσματικότητα της αγωγής αποζημίωσης βάσει του άρθρου 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, δεδομένου του αμιγώς αποζημιωτικού χαρακτήρα της, εξαρτάται από το αν ο ενάγων στερείται της ελευθερίας του ή έχει αφεθεί ελεύθερος²⁷. Σημειώνει περαιτέρω, ότι όσον αφορά τους προσφεύγοντες που κρατούνται, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε ότι το ένδικο βοήθημα είναι αναποτελεσματικό για την επίτευξη βελτίωσης των συνθηκών κράτησής τους.²⁸

7.6 Ελλείπει περαιτέρω πληροφοριών στο φάκελο που θα υποστήριζαν την αποτελεσματικότητα των ένδικων μέσων σύμφωνα με το άρθρο 572 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το άρθρο 6 του Σωφρονιστικού Κώδικα και το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης του συντάκτη, το Κράτος Μέρος δεν έχει αποδείξει πώς τα εν λόγω ένδικα μέσα θα ήταν αποτελεσματικά για την άμεση αντιμετώπιση και επανόρθωση των συνθηκών κράτησης του συντάκτη.

7.7 Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης την άποψη του Κράτους Μέρους ότι ο συντάκτης δεν εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα, καθώς δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το επιχείρημα του συντάκτη ότι το ένδικο αυτό μέσο θα ήταν μάταιο, μη προσφέροντας εύλογες προοπτικές επιτυχίας, δεδομένου ότι η κατάσταση αναπηρίας του δεν πληροί τις προϋποθέσεις που έχει θεσπίσει η νομολογία σύμφωνα με το άρθρο 110Α του Ποινικού Κώδικα. Σημειώνει επίσης το επιχείρημα του συντάκτη ότι το εν λόγω ένδικο μέσο είναι αδικαιολόγητα χρονοβόρο²⁹. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Κράτος Μέρος δεν έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα αυτού του μέσου

²⁷ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Παπαδάκης κ.λπ. κατά Ελλάδας (34083/13), παρ. 51-Κωνσταντινόπουλος κατά Ελλάδας (69781/13), παρ. 39.

²⁸ όπως ανωτέρω.

²⁹ όπως ανωτέρω, Kalandia κατά Ελλάδας (48684/15).

που αντικρούουν τα επιχειρήματα του συντάκτη. Η Επιτροπή παραπέμπει στην πάγια νομολογία της ότι, για τους σκοπούς του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, τα εσωτερικά ένδικα μέσα πρέπει όχι μόνο να είναι διαθέσιμα αλλά και αποτελεσματικά, γεγονός που εξαρτάται επίσης από τη φύση της φερόμενης παραβίασης³⁰. Υπενθυμίζει επίσης ότι ο αιτών πρέπει να κάνει χρήση όλων των δικαστικών ή διοικητικών οδών που του προσφέρουν εύλογες προοπτικές προσφυγής³¹. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα εσωτερικά ένδικα μέσα δεν χρειάζεται να εξαντληθούν εάν αντικειμενικά δεν έχουν καμία προοπτική επιτυχίας: όταν σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία το αίτημα θα απορρίπτονταν αναπόφευκτα ή όταν η πάγια νομολογία των ανώτατων εθνικών δικαστηρίων θα απέκλειε ένα θετικό αποτέλεσμα³². Ελλείψει περαιτέρω πληροφοριών στο φάκελο που θα υποστήριζαν την αποτελεσματικότητα του μέσου της άσκησης αναίρεσης κατά της απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης του συντάκτη, το Κράτος Μέρος δεν απέδειξε πώς το εν λόγω μέσο θα ήταν αποτελεσματικό για τον άμεσο τερματισμό των συνθηκών διαβίωσης του συντάκτη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν εμποδίζεται από το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου να εξετάσει τους ισχυρισμούς του συντάκτη βάσει των άρθρων 6, 7, 9 και 10.

7.8 Όσον αφορά την παραβίαση του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 του Συμφώνου, λόγω της υποτιθέμενης αδυναμίας του συντάκτη να επανεξετάσει την ισόβια καταδίκη του μετά από σχεδόν δέκα χρόνια κράτησης (παράγραφος 3.2), η

³⁰ R.T. κατά Γαλλίας (CCPR/C/35/D/262/1987), παρ. 7.4 και Vicente κ.λπ. κατά Κολομβίας (CCPR/C/60/D/612/1995), παρ. 5.2.

³¹ Patiño κατά Παναμά (CCPR/C/52/D/437/1990), παρ. 5.2.

³² Pratt και Morgan κατά Τζαμάικας (CCPR/C/35/D/225/1987), παρ. 12.3, Young κατά Αυστραλίας (CCPR/C/78/D/941/2000), παρ. 9.4, Barzhig κατά Γαλλίας (CCPR/C/41/D/327/1988), παρ. 5.1.

Επιτροπή επισημαίνει ότι ο συντάκτης μπόρεσε να ζητήσει δύο φορές την υπό όρους αποφυλάκισή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 110Α του ελληνικού ποινικού κώδικα, και ως εκ τούτου θεωρεί ότι ο συντάκτης δεν έχει τεκμηριώσει επαρκώς τον ισχυρισμό αυτό για λόγους παραδεκτού. Κατά συνέπεια, κηρύσσει το μέρος αυτό της ανακοίνωσης απαράδεκτο σύμφωνα με το άρθρο 2 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

7.9 Όσον αφορά την εικαζόμενη παραβίαση του άρθρου 17 του Συμφώνου, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο συντάκτης δεν έχει παράσχει επαρκείς πληροφορίες και πραγματική υποστήριξη για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό του σχετικά με το δικαίωμά του στην ιδιωτική ζωή και γιατί οι περιορισμοί του δικαιώματος εξόδου και επισκέψεων ήταν παράνομοι, δυσανάλογοι και αυθαίρετοι. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης τον ισχυρισμό του συντάκτη βάσει του άρθρου 26, σύμφωνα με τον οποίο υπέστη διακρίσεις λόγω της ιδιότητάς του ως κρατούμενου όσον αφορά την πρόσβασή του στην υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασής του στον εμβολιασμό κατά του COVID-19. Σημειώνει το επιχείρημα του Κράτους Μέρους ότι ο συντάκτης δεν υπέστη διακριτική μεταχείριση και εμβολιάστηκε κατά του COVID-19 στις 13 Ιουλίου 2021. Κατά συνέπεια, και ελλείψει περαιτέρω σχετικών πληροφοριών στο φάκελο, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο συντάκτης δεν έχει τεκμηριώσει επαρκώς αυτούς τους ισχυρισμούς για τους σκοπούς του παραδεκτού. Κατά συνέπεια, κηρύσσει αυτό το μέρος της ανακοίνωσης απαράδεκτο σύμφωνα με το άρθρο 2 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

7.10 Η Επιτροπή επισημαίνει τους ισχυρισμούς του συντάκτη σχετικά με την παραβίαση του άρθρου 15 του Συμφώνου, σύμφωνα με τους οποίους, η απόφαση του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά που απέρριψε την αίτησή του για αποφυλάκιση υπό όρους, ερμήνευσε το άρθρο 110Α του Ποινικού Κώδικα κατά τρόπο αυθαίρετο και παράνομο. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το επιχείρημα του Κράτους Μέρους ότι η απόφαση του Συμβουλίου Εφετών ήταν πλήρως αιτιολογημένη και βασίστηκε στην αξιολόγηση διαφόρων γεγονότων και στοιχείων, τα οποία δεν μπορούν να θεωρηθούν

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

προδήλως αυθαίρετα ή να ισοδυναμούν με αρνησιδικία. Σημειώνει επίσης το επιχείρημα του Κράτους Μέρους ότι οι ισχυρισμοί που αφορούν την επανεκτίμηση γεγονότων και αποδεικτικών στοιχείων έχουν προηγουμένως κηρυχθεί απαράδεκτοι από την Επιτροπή³³.

7.11 Η Επιτροπή υπενθυμίζει τη νομολογία της ότι τα δικαστήρια των κρατών μελών οφείλουν να αξιολογούν τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία σε κάθε υπόθεση ή την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας, εκτός εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι η εν λόγω αξιολόγηση ή εφαρμογή ήταν σαφώς αυθαίρετη ή ότι ισοδυναμεί με πρόδηλο σφάλμα ή άρνηση απονομής δικαιοσύνης.³⁴ Η Επιτροπή εξέτασε τις πληροφορίες που παρείχαν τα μέρη, ιδίως την απόφαση του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά και την πρόταση της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Ανατολικής Κρήτης, και είναι της γνώμης ότι στηρίχθηκαν στη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων σχετικά με το άρθρο 110Α του Ποινικού Κώδικα και δεν αποδεικνύουν ότι η ερμηνεία του στην περίπτωση του συντάκτη ήταν αυθαίρετη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο συντάκτης δεν έχει τεκμηριώσει επαρκώς τον ισχυρισμό του περί παραβίασης του άρθρου 15 του Συμφώνου και ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι απαράδεκτος σύμφωνα με το άρθρο 2 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

7.12 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο συγγραφέας ισχυρίστηκε επίσης αυτοτελή παραβίαση του άρθρου 2 (1) και (3) του Συμφώνου όσον αφορά τον ίδιο. Η Επιτροπή υπενθυμίζει τη νομολογία της, η οποία αναφέρει ότι οι διατάξεις του άρθρου 2 του

³³ Το Κράτος Μέρος επικαλείται τις ανακοινώσεις αριθ. 2005/2010, Hicks κατά Αυστραλίας, αριθ. 2072/2011, V.S. κατά Νέας Ζηλανδίας, αριθ. 2122/2011, M.A.B. κατά Αργεντινής, αριθ. 2344/2014, E.P. και F.P. V. Δανία, αριθ. 2358/2014, G.C.A.A. κατά Ουρουγουάης, αριθ. 2437/2014, V.S. κατά Λιθουανίας και αριθ. 2621/2015, J.P.D. κατά Γαλλίας.

³⁴ Βλέπε Manzano και άλλοι κατά Κολομβίας (CCPR/C/98/D/1616/2007), παρ. 6.4. και L.D.L.P. κατά Ισπανίας. (CCPR/C/102/D/1622/2007), para. 6.3.

Συμφώνου θεσπίζουν μια γενική υποχρέωση για τα κράτη μέρη και δεν μπορούν να οδηγήσουν, όταν προβάλλονται αυτοτελώς, σε αξίωση σε ανακοίνωση βάσει του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.³⁵ Η Επιτροπή θεωρεί, επομένως, ότι οι ισχυρισμοί του συντάκτη που επικαλείται χωριστά βάσει των άρθρων 2 (1) και (3) του Συμφώνου είναι απαράδεκτοι βάσει του άρθρου 3 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

7.13 Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι οι διατάξεις του άρθρου 2 δεν μπορούν να προβληθούν ως ισχυρισμός σε μια ανακοίνωση βάσει του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις του Συμφώνου, εκτός εάν η παράλειψη του κράτους μέρους να τηρήσει τις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 2 είναι η άμεση αιτία μιας διακριτής παραβίασης του Συμφώνου που επηρεάζει άμεσα το άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα.³⁶ Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι ο συντάκτης έχει ήδη ισχυριστεί παραβίαση των δικαιωμάτων του βάσει των άρθρων 6, 7, 9 και 10 και δεν θεωρεί ότι η εξέταση του κατά πόσον το Κράτος Μέρος παραβίασε επίσης τις γενικές υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 του Συμφώνου, σε συνδυασμό με τα άρθρα 6, 7, 9 και 10, είναι διακριτή από την εξέταση της παραβίασης των δικαιωμάτων του συντάκτη βάσει των άρθρων 6, 7, 9 και 10 του Συμφώνου. Υπό το φως των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ισχυρισμοί του συντάκτη βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 του Συμφώνου, σε συνδυασμό με τα άρθρα 2 παράγραφος 3, 6, 7, 9, 10, 17 και 26 είναι απαράδεκτοι βάσει του άρθρου 3 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

³⁵ Βλέπε, για παράδειγμα, H.E.A.K. κατά Δανίας (CCPR/C/114/D/2343/2014), παρ. 7.4, Castañeda κατά Μεξικού (CCPR/C/108/D/2202/2012), παρ. 6.8- Ch.H.O. κατά Καναδά (CCPR/C/118/D/2195/2012), παρ. 9.4, Peirano Basso κατά Ουρουγουάης (CCPR/C/100/D/1887/2009), παρ. 9.4, και A.P. κατά Ουκρανίας (CCPR/C/105/D/1834/2008), παρ. 8.5, Poliakov κατά Λευκορωσίας (CCPR/C/111/D/2030/2011), παρ. 7.4.

³⁶ Poliakov κατά Λευκορωσίας (CCPR/C/111/D/2030/2011), παρ. 7.4.

7.14 Ελλείπει άλλων αμφισβητήσεων κατά του παραδεκτού της ανακοίνωσης, η Επιτροπή κηρύσσει την ανακοίνωση παραδεκτή στο μέτρο που αφορά τους ισχυρισμούς σχετικά με τις γενικές συνθήκες κράτησης που προβάλλονται βάσει των άρθρων 6, 7, 9 και 10, τόσο μεμονωμένα όσο και σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 3, και προχωρά στην εξέταση της ουσίας.

Εξέταση της ουσίας

8.1 Η Επιτροπή εξέτασε την ανακοίνωση υπό το πρίσμα όλων των πληροφοριών που της υπέβαλαν τα μέρη, όπως απαιτείται από το άρθρο 5 παράγραφος 1 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

8.2 Η Επιτροπή σημειώνει τους ισχυρισμούς του συντάκτη βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1, ότι οι συνθήκες κράτησής του, οι οποίες χαρακτηρίζονται από την απουσία διατροφής προσαρμοσμένης στην κατάσταση της υγείας του, την έλλειψη υγιεινής και αποχέτευσης, την απουσία εξειδικευμένου ιατρικού προσωπικού, την απουσία φροντιστή λόγω της αναπηρίας του, ώστε να μπορεί να βγει από το κελί του, τα υπερπλήρη κελιά και την έλλειψη προληπτικών μέτρων ή πρωτοβουλίας για την αποσυμφόρηση των υπερπλήρων φυλακών στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19, θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή του. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης τον ισχυρισμό του συντάκτη ότι το Κράτος Μέρος ενημερώθηκε ότι η κράτησή του σε περιβάλλον που δεν είναι επαρκώς ιατρικά εξοπλισμένο θα έθετε σε κίνδυνο τη ζωή του, καθώς οι καθυστερήσεις στις μεταφορές στο νοσοκομείο θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή του. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της το επιχείρημα του Κράτους Μέρους ότι ο συντάκτης λαμβάνει τακτικά φάρμακα και θεραπεία από το ιατρείο, ακόμη και κατά τη διάρκεια της καραντίνας, και μεταφέρεται στο νοσοκομείο όταν απαιτείται.

8.3 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι πολλές ιατρικές γνωματεύσεις επιβεβαίωσαν ότι η κατάσταση της ομοκυστεϊναιμίας του συντάκτη δεν μπορούσε να αντιμετωπιστεί

επαρκώς εντός των καταστημάτων κράτησης όπου κρατούνταν, καθώς τα επαναλαμβανόμενα ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια απαιτούσαν ταχεία νοσοκομειακή περίθαλψη. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι οι γιατροί επιβεβαίωσαν επίσης την επιδείνωση της υγείας του συντάκτη κατά τη διάρκεια της κράτησης και, ακόμη, τον συγκεκριμένο και σοβαρό κίνδυνο θανάτου, εάν δεν τυγχάνει επαρκούς θεραπείας λόγω καθυστερήσεων στη μεταφορά στο νοσοκομείο. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι σε κάθε περίπτωση το Κράτος Μέρος παραμένει υπεύθυνο για τη ζωή και την ευζωία των κρατουμένων του³⁷ και ότι το καθήκον προστασίας της ζωής όλων των κρατουμένων περιλαμβάνει την παροχή της απαραίτητης ιατρικής περίθαλψης και την κατάλληλη τακτική παρακολούθηση της υγείας τους³⁸. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, παρά τις ιατρικές γνωματεύσεις στο Νοσοκομείο των Φυλακών Κορυδαλλού που υπογράμμιζαν την επείγουσα κατάσταση της υγείας του συντάκτη και συνιστούσαν ενδονοσοκομειακή θεραπεία, μεταφέρθηκε στις Φυλακές Αλικαρνασσού, όπου υπέστη ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο στις 29 Ιουνίου 2020, προκαλώντας του περαιτέρω βλάβη λόγω της καθυστέρησης στη μεταφορά του στο νοσοκομείο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το Κράτος Μέρος είχε ενημερωθεί για την ιδιαίτερη κατάσταση της υγείας του συντάκτη και ότι ελλείψει εξειδικευμένης ιατρικής περίθαλψης στα εν λόγω καταστήματα κράτησης, θα χρειαζόταν επείγουσα μεταφορά στο νοσοκομείο, η οποία θα μπορούσε να έχει μοιραίες συνέπειες. Σημειώνει επίσης ότι το Κράτος Μέρος δεν έχει αντικρούσει τον ισχυρισμό του συντάκτη σχετικά με την μη προσβασιμότητα των χώρων της φυλακής, λαμβάνοντας υπόψη την αναπηρία του και την απουσία φροντιστή, καθώς το κελί του δεν διαθέτει ούτε ντους ούτε ζεστό νερό. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα άτομα με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένων των ψυχοκοινωνικών ή

³⁷ Βλέπε, Fabrikant κατά Καναδά, Ανακοίνωση αριθ. 970/2001, (CCPR/C/79/D/970/2001)- Lantsova κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας, Ανακοίνωση αριθ. 763/1997, (CCPR/C/74/D/763/1997).

³⁸ Βλέπε, Γενικό σχόλιο αριθ. 36, Άρθρο 6: Δικαίωμα στη ζωή, παράγραφος 25.

διανοητικών αναπηριών, δικαιούνται επίσης ειδικά μέτρα προστασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική απόλαυση του δικαιώματος στη ζωή σε ίση βάση με τους άλλους³⁹. Η Επιτροπή θεωρεί ότι από τις πληροφορίες του φακέλου προκύπτει ότι, παρά τη λήψη φαρμακευτικής αγωγής, η απουσία εξειδικευμένης ιατρικής περίθαλψης εντός των καταστημάτων κράτησης καθυστέρησε την πρόσβασή του στην υγειονομική περίθαλψη και προκάλεσε δυσανάλογη επιδείνωση της υγείας του λόγω της αναπηρίας του. Χωρίς περαιτέρω πληροφορίες στο φάκελο σχετικά με τα μέτρα που έλαβε το Κράτος Μέρος κατά την εκπλήρωση του καθήκοντος του να προστατεύσει τη ζωή του συντάκτη, ενόψει της ιατρικά τεκμηριωμένης σοβαρότητας της κατάστασης της υγείας του κατά τη διάρκεια της κράτησης, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπόθεσης, υπήρξε παραβίαση των δικαιωμάτων του συντάκτη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του Συμφώνου.

8.4 Όσον αφορά τις συνθήκες κράτησης εν γένει, η Επιτροπή παρατηρεί ότι πρέπει να τηρούνται ορισμένα ελάχιστα πρότυπα, ανεξάρτητα από το επίπεδο ανάπτυξης ενός Κράτους Μέρους. Αυτά περιλαμβάνουν, σύμφωνα με τους κανόνες 10, 12, 17, 19 και 20 των Ελάχιστων Κανόνων του ΟΗΕ για τη Μεταχείριση των Κρατουμένων, ελάχιστο χώρο δαπέδου και κυβική περιεκτικότητα σε αέρα για κάθε κρατούμενο, επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής, ένδυση που δεν πρέπει να είναι κατά κανένα τρόπο εξευτελιστική ή ταπεινωτική, παροχή ξεχωριστού κρεβατιού και παροχή τροφής θρεπτικής αξίας επαρκούς για την υγεία και τη δύναμη⁴⁰. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, οι απαιτήσεις σε σχέση με τον ελάχιστο χώρο δαπέδου και κυβικής περιεκτικότητας αέρα και τις επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής δεν τηρήθηκαν, ιδίως κατά τη διάρκεια της κράτησης του συντάκτη στο

³⁹ όπως ανωτέρω, παρ. 24- Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, άρθρο 2, παρ. 1. 10.

⁴⁰ Βλέπε, Mukong κατά Καμερούν, Ανακοίνωση αριθ. 458/91 και Potter κατά Νέας Ζηλανδίας, Ανακοίνωση αριθ. 632/95.

Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού Ι και στις Φυλακές Αλικαρνασσού. Σημειώνει ότι το Κράτος Μέρος αναγνωρίζει ότι οι συνθήκες κράτησης του συντάκτη δεν είναι απολύτως ικανοποιητικές. Σημειώνει περαιτέρω ότι το Κράτος Μέρος αποδέχεται την κατάσταση υπερπληθυσμού που επικρατεί στις φυλακές Αλικαρνασσού που ισχυρίζεται ο συντάκτης και δεν παρέχει απάντηση σχετικά με τον ισχυρισμό του ότι ουσιαστικά πρέπει να μοιράζεται ένα χώρο δύο τετραγωνικών μέτρων μαζί με συγκρατούμενό του.

8.5 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα άτομα που στερούνται της ελευθερίας τους δεν πρέπει να υποβάλλονται σε καμία ταλαιπωρία ή περιορισμό εκτός από αυτόν που προκύπτει από τη στέρηση της ελευθερίας⁴¹. Η απάνθρωπη μεταχείριση πρέπει να φθάνει σε ένα ελάχιστο επίπεδο βαρύτητας για να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 του Συμφώνου. Η εκτίμηση αυτού του ελάχιστου επιπέδου εξαρτάται από όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, όπως η φύση και το πλαίσιο της μεταχείρισης, η διάρκειά της, οι σωματικές ή ψυχικές επιπτώσεις της και, σε ορισμένες περιπτώσεις, το φύλο, η ηλικία, η κατάσταση της υγείας ή άλλη κατάσταση του θύματος.⁴² Οι αρχές των φυλακών έχουν ειδική ευθύνη, μεταξύ άλλων, να παρέχουν στους κρατούμενους κατάλληλες ιατρικές υπηρεσίες, επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής και να αποφεύγουν τον υπερπληθυσμό.⁴³ Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, λόγω της μειωμένης όρασης και της περιορισμένης κινητικότητας του συντάκτη, οι εγκαταστάσεις υγιεινής, με τη μορφή τουαλέτας οκλαδικής τοποθέτησης, δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις για επαρκείς

⁴¹ Γενικό σχόλιο αριθ. 21: Άρθρο 10 (Ανθρώπινη μεταχείριση των ατόμων που στερούνται της ελευθερίας τους), παρ. 3.

⁴² Βλέπε, Corey Brough κατά Αυστραλίας, Ανακοίνωση αριθ. 1184/2003, (CCPR/C/86/D/1184/2003), 2006, Marinich κατά Λευκορωσίας, Ανακοίνωση αριθ. 1502/2006, (CCPR/C/99/D/1502/2006), 2010.

⁴³ Βλέπε, Mukong κατά Καμερούν, Ανακοίνωση αριθ. 458/1991, παρ. 9.3, Rouse κατά Φιλιππίνων, Ανακοίνωση αριθ. 1089/2002, παρ. 7.8- Οι Ελάχιστοι Πρότυποι Κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για την Μεταχείριση των Κρατούμενων (Κανόνες Νέλσον Μαντέλα), Έγγραφο ΟΗΕ. A/RES/70/175 (υιοθετήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2015).

εγκαταστάσεις υγιεινής στην περίπτωση του. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι αυτές οι γενικές συνθήκες κράτησης, από την έλλειψη πρόσβασης σε κατάλληλη και έγκαιρη ιατρική περίθαλψη, τα υπερπλήρη κελιά έως τις ανεπαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής είχαν δυσανάλογο αντίκτυπο στον συντάκτη ως άτομο με αναπηρία, προκαλώντας επιδεινούμενη σωματική και ψυχική ταλαιπωρία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι συνθήκες κράτησης του συντάκτη, όπως περιγράφονται, παραβίαζαν το δικαίωμά του να αντιμετωπίζεται με ανθρωπιά και σεβασμό της εγγενούς αξιοπρέπειας του ανθρώπου και, ως εκ τούτου, είναι επίσης αντίθετες προς το άρθρο 10 παράγραφος 1, διάταξη του Συμφώνου που αφορά ειδικά την κατάσταση των ατόμων που στερούνται της ελευθερίας τους και περιλαμβάνει για τα άτομα αυτά τα στοιχεία που ορίζονται γενικά στο άρθρο 7.⁴⁴ Με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι συνθήκες κράτησης, όπως περιγράφονται από τον συντάκτη και όπως αναγνωρίζονται από το Κράτος Μέρος, συνιστούν παραβίαση του δικαιώματός του να μην υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση σύμφωνα με το άρθρο 7 του Συμφώνου. Για τους λόγους αυτούς, και υπό το πρίσμα των δυσανάλογων επιπτώσεων των συνθηκών κράτησης στον συντάκτη λόγω των πολλαπλών αναπηριών του, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι συνθήκες κράτησης του συντάκτη συνιστούν παραβίαση των άρθρων 7 και 10 (1) του Συμφώνου.

8.6 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα συμβαλλόμενα κράτη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα άτομα διαθέτουν προσβάσιμα, αποτελεσματικά και εκτελεστά ένδικα μέσα για την προάσπιση των δικαιωμάτων που απορρέουν από το Σύμφωνο. Η Επιτροπή παραπέμπει στο γενικό σχόλιό της αριθ. 31 (2004) σχετικά με τη φύση της γενικής νομικής υποχρέωσης που επιβάλλεται στα κράτη μέρη του Συμφώνου, σύμφωνα με την

⁴⁴ Pichugina κατά Λευκορωσίας (CCPR/C/132/D/2711/2015), παρ. 6.3, Bobrov κατά Λευκορωσίας (CCPR/C/122/D/2181/2012), παρ. 8.2, Weerawansa κατά Σρι Λάνκα (CCPR/C/95/D/1406/2005), παρ. 7.4 και Evans κατά Τρινιδάδ και Τομπάγκο (CCPR/C/77/D/908/2000), παρ. 6.4.

οποία τα κράτη μέρη πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλους δικαστικούς και διοικητικούς μηχανισμούς για την αντιμετώπιση των αιτημάτων παραβίασης των δικαιωμάτων.⁴⁵ Στην προκειμένη περίπτωση, οι πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή δείχνουν ότι ο συντάκτης δεν είχε πρόσβαση σε αποτελεσματικό ένδικο μέσο που θα επέτρεπε την επανεξέταση και τη βελτίωση των συνθηκών κράτησής του σύμφωνα με την επείγουσα κατάσταση της υγειονομικής του περίθαλψης. Κατά συνέπεια, υπό αυτές τις συγκεκριμένες συνθήκες, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι παραβιάστηκαν τα δικαιώματα του συντάκτη σύμφωνα με τα άρθρα 6 παράγραφος 1, 7 και 10 του Συμφώνου, τόσο από μόνα τους όσο και σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 3.

8.7 Έχοντας διαπιστώσει παραβίαση του άρθρου 6 παράγραφος 1, του άρθρου 7 και του άρθρου 10 του Συμφώνου, η Επιτροπή δεν θα εξετάσει χωριστά τους υπόλοιπους ισχυρισμούς του συντάκτη βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1.

9. Η Επιτροπή, ενεργώντας βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 4 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, είναι της γνώμης ότι τα πραγματικά περιστατικά που έχει ενώπιον της αποκαλύπτουν παραβίαση των δικαιωμάτων του συντάκτη σύμφωνα με τα άρθρα 6 παράγραφος 1, 7 και 10, από μόνα τους και σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 3 του Συμφώνου.

10. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο α) του Συμφώνου, το Κράτος Μέρος υποχρεούται να παράσχει στον συντάκτη αποτελεσματικό ένδικο μέσο. Αυτό απαιτεί να καταβάλει πλήρη αποζημίωση στα άτομα των οποίων τα δικαιώματα που προβλέπονται στο Σύμφωνο έχουν παραβιαστεί. Κατά συνέπεια, το Κράτος Μέρος υποχρεούται, μεταξύ άλλων, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για: (α) να παράσχει στον συντάκτη συνεχή και αποτελεσματική πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη,

⁴⁵ Γενικό σχόλιο αριθ. 31 (2004), Η φύση των γενικών νομικών υποχρεώσεων που επιβάλλονται στα κράτη μέρη του Συμφώνου, παρ. 15.

λαμβανομένων υπόψη των αναγκών του και της ιατρικής του κατάστασης, καθώς και κατάλληλες συνθήκες κράτησης, λαμβανομένων υπόψη των αναπηριών του- (β) να παράσχει στον συντάκτη επαρκή αποζημίωση για τις παραβιάσεις που συνέβησαν. Το Κράτος Μέρος υποχρεούται επίσης να λάβει μέτρα για την αποτροπή παρόμοιων παραβιάσεων στο μέλλον. Εν προκειμένω, θα πρέπει να θεσπίσει ένα αποτελεσματικό ένδικο μέσο για τους κρατούμενους που διαμαρτύρονται για τις συνθήκες κράτησής τους και την ανεπαρκή παροχή ιατρικής υποστήριξης.

11. Λαμβάνοντας υπόψη ότι, με το να γίνει συμβαλλόμενο Μέρος στο Προαιρετικό Πρωτόκολλο, το Κράτος Μέρος έχει αναγνωρίσει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να αποφασίσει αν υπήρξε παραβίαση του Συμφώνου ή όχι και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Συμφώνου, το Κράτος Μέρος έχει δεσμευτεί να διασφαλίσει σε όλα τα άτομα που βρίσκονται στο έδαφός του και υπάγονται στη δικαιοδοσία του τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο Σύμφωνο και να παρέχει αποτελεσματική προσφυγή όταν διαπιστωθεί ότι υπήρξε παραβίαση, η Επιτροπή επιθυμεί να λάβει από το κράτος συμβαλλόμενο μέρος, εντός 180 ημερών, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή των απόψεων της Επιτροπής. Επιπλέον, ζητά από το Κράτος Μέρος να δημοσιεύσει τις εν λόγω απόψεις.

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

Παράρτημα

Ατομική γνώμη του μέλους της Επιτροπής José Santos Pais ("διαφωνούσα")

1. Λυπάμαι που δεν μπορώ να συμφωνήσω με την πλειοψηφία στις παρούσες απόψεις. Η καταγγελία του συντάκτη δεν θα έπρεπε να γίνει δεκτή λόγω μη εξάντλησης των εσωτερικών ένδικων μέσων. Αν γινόταν δεκτή, δεν θα διαπίστωνα παραβίαση των δικαιωμάτων του συντάκτη σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7, 9 και 10 του Συμφώνου.

2. Ο συντάκτης καταγγέλλει μια σειρά παραλείψεων από το Κράτος Μέρος όσον αφορά την υγειονομική του περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένων απειλητικών για τη ζωή καθυστερήσεων στη μεταφορά του σε νοσοκομείο, κατά παράβαση του άρθρου 6 (παράγραφος 3.1). Καταγγέλλει επίσης τις γενικές συνθήκες κράτησής του, τις οποίες θεωρεί προδήλως απάνθρωπες και ταπεινωτικές, ιδίως επειδή είναι άτομο με βαριά αναπηρία, ενώ οι συνθήκες κράτησής του προκαλούν σωματική και ψυχολογική δυσφορία, που ισοδυναμεί με απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση κατά παράβαση του άρθρου 7 (παράγραφος 3.2). Τέλος, θεωρεί ότι η κράτησή του είναι δυσανάλογη, περιττή και αυθαίρετη, ιδίως στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 και της σοβαρής αναπηρίας του και της αδυναμίας του να φροντίσει τον εαυτό του με αξιοπρεπή τρόπο (παρ. 3.3).

Η πλειονότητα της Επιτροπής ήταν ευαίσθητη σε ορισμένα από αυτά τα επιχειρήματα, λόγω των προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζει ο συντάκτης. Ωστόσο, αν εξετάσει κανείς πιο προσεκτικά τα επιχειρήματα του συντάκτη, αυτά μπορεί να θεωρηθούν ανακόλουθα.

3. Ο στόχος του συντάκτη είναι να αφεθεί ελεύθερος υπό όρους (παράγραφος 3.4).

Ο συντάκτης καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη για φόνο και κρατείται από τον Δεκέμβριο του 2010 (παράγραφος 2.1). Πάσχει από διπολική διαταραχή, η οποία

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

απαιτούσε την εισαγωγή του σε ψυχιατρικά ιδρύματα πριν από την κράτησή του. Εξέτισε τα πρώτα επτά χρόνια της ποινής του στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Κορυδαλλού, λόγω των προβλημάτων ψυχικής υγείας που αντιμετώπιζε (παρ. 2.2).

Τον Οκτώβριο του 2018, το Συμβούλιο Εφετών Πειραιά απέρριψε το αίτημα του συντάκτη για αποφυλάκιση υπό όρους, καθώς το ποσοστό αναπηρίας του 90% δεν προερχόταν από μία μόνο σοβαρή ασθένεια, αλλά κατά 50% από την ψυχική του ασθένεια (παράγραφος 2.4). Ο βασικός λόγος της απόρριψης φαίνεται επομένως να είναι η πιθανή επικινδυνότητα του συντάκτη για την κοινωνία.

4. Ο συντάκτης δεν άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής του Συμβουλίου Εφετών Πειραιά, αν και θα μπορούσε να ασκήσει αναίρεση (παράγραφοι 4.2, 6.1).

Επίσης, δεν υπέβαλε κανένα παράπονο στο Συμβούλιο Φυλακών σχετικά με τη μεταχείριση και τις συνθήκες κράτησής του, δεν προσέφυγε στο Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών ούτε υπέβαλε καταγγελία στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στον οποίο έχει ανατεθεί η εποπτεία και ο έλεγχος των σωφρονιστικών καταστημάτων και η μεταχείριση των κρατουμένων.

Ως εκ τούτου, ο συντάκτης δεν εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα και η καταγγελία του δεν έπρεπε να γίνει δεκτή από την Επιτροπή (άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου). Η επιχειρηματολογία της πλειοψηφίας στο θέμα αυτό (παράγραφος 7.7) δεν φαίνεται πειστική. Ποιες αποδείξεις για την αποτελεσματικότητα της αναίρεσης θα έπρεπε να είχε προσκομίσει το Κράτος Μέρος, αφού ο συντάκτης απλώς δεν εξήγησε γιατί τη θεώρησε μάταιη, και απλώς επικαλέστηκε ότι το Συμβούλιο Εφετών ερμήνευσε κακόπιστα το νόμο (παρ. 3.4, 5.4, 5.10);

Ακόμη και η πλειοψηφία έκρινε τον τελευταίο αυτό ισχυρισμό απαράδεκτο (παράγραφοι 7.9-7.10).

MARIA KAPAGEΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

5. Είναι αλήθεια ότι ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι πάσχει από ομοκυστεϊναιμία, η οποία υποτίθεται ότι προκάλεσε ισχαιμικά εγκεφαλικά επεισόδια κατά τη διάρκεια της κράτησής του, έχει πρόβλημα όρασης και είναι εν μέρει παράλυτος και πάσχει από υπερτασική καρδιοπάθεια, ηπατική νόσο και χρόνια οδοντικά προβλήματα. Το αθροιστικό ποσοστό αναπηρίας του δηλώθηκε στο 90% το 2018 (παρ. 2.1).

Ακόμα περισσότεροι λόγοι για να έχει εξαντλήσει ο συντάκτης, όσον αφορά την ιατρική του κατάσταση, τα εσωτερικά ένδικα μέσα, πράγμα που δεν έκανε. Οι αμφιβολίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εγχώριων ένδικων μέσων δεν απαλλάσσουν τον συντάκτη από την άσκηση της δέουσας επιμέλειας για τη χρήση τους.

6. Συμφωνώ με τις ανησυχίες που διέπουν την απόφαση της πλειοψηφίας ότι η μεταφορά του συντάκτη στις φυλακές Αλικαρνασσού στο νησί της Κρήτης μπορεί να επιδείνωσε την κατάσταση της υγείας του, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε εξειδικευμένη υγειονομική περίθαλψη εκτός των φυλακών (παράγραφος 2.8). Ωστόσο, διστάζω να καταλήξω στο συμπέρασμα ότι μια τέτοια μεταφορά είναι επαρκής για να θεωρηθεί το Κράτος Μέρος υπεύθυνο για τις σημερινές συνθήκες υγείας του συντάκτη, δεδομένου ότι οι συνθήκες αυτές φαίνεται να απορρέουν κυρίως από την επιδείνωση και την εξασθένηση της υγείας του συντάκτη και όχι απαραίτητα από τις καθυστερήσεις στη μεταφορά του σε εξειδικευμένες μονάδες υγείας. Επιπλέον, θα δίσταζα επίσης να καταλήξω στο συμπέρασμα ότι η λύση για τις συνθήκες αναπηρίας του συντάκτη θα ήταν η υπό όρους αποφυλάκισή του (παράγραφος 5.7), η επανεξέταση της ισόβιας κάθειρξης (παράγραφος 3.2) ή η τοποθέτησή του σε ψυχιατρική κλινική ή κέντρο υγείας, όπου κρατούνταν ήδη επί επτά χρόνια (παράγραφος 2.2).

Εν προκειμένω, το Κράτος Μέρος όχι μόνο εξετάζει και αντικρούει τους ισχυρισμούς του συντάκτη σχετικά με τις συνθήκες κράτησής του στις διάφορες εγκαταστάσεις στις οποίες κρατούνταν, αλλά αναφέρεται επίσης στις ιατρικές εξετάσεις, τις εξετάσεις και

MARIA ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠ.ΕΞ.

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΜ 045 (www.gov.gr)

T. +30 2106548432, Mob. +30 6944656740/+30 6947424658

MARIA KARAGEORGOU

JURIST/ MFA CERTIFIED TRANSLATOR

Register of Certified Translators, Number 045

E-mail : mkarage@otenet.gr

Επαλήθευση της πιστοποίησης της μετάφρασης με σάρωση του QR code ή εισαγωγή του κωδικού στο/verify the certification of the translation by scanning the QR code or entering the code on <https://dilosi.services.gov.gr/show/q/validate>

τις διαδικασίες στις οποίες υποβλήθηκε και στη δωρεάν φαρμακευτική αγωγή που του χορηγήθηκε (παράγραφοι 4.1, 4.5-4.6, 4.9, 6.2-6.3). Επομένως, δεν υπάρχει παραβίαση των άρθρων 6, 7 και 10 του Συμφώνου.

7. Το Κράτος Μέρος ισχυρίζεται επίσης ότι η κράτηση του συντάκτη ακολούθησε τις διαδικασίες που ορίζει ο νόμος, ότι τηρήθηκαν οι εγγυήσεις ορθής δίκης καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας και ότι ο συντάκτης εκτίει σήμερα ποινή ισόβιας κάθειρξης δυνάμει απόφασης τακτικού δικαστηρίου (παράγραφος 4.7). Συνεπώς, η κράτηση του συντάκτη δεν είναι ούτε περιττή, ούτε αυθαίρετη ή δυσανάλογη και δεν παραβιάζει το άρθρο 9 του Συμφώνου.

8. Επομένως, δεν θα διαπίστωνα παραβίαση των δικαιωμάτων του συντάκτη σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7, 9 και 10 του Συμφώνου.

Πιστή και ακριβής μετάφραση από τα Αγγλικά του συνημμένου εγγράφου.

Μαρία Καραγεώργου, Πιστοποιημένη Μεταφράστρια ΥΠ.Ε.Ξ

ΥΑ Π23ΜΕΤ - 34908/2021, ΦΕΚ 3149/Β/19-07-2021

Τρίτη, 17 Ιανουαρίου 2023